

Frode Jakobsen: Jeg vil gerne først sige udenrigsministeren tak for den meget interessante redegørelse med dens mange faktiske oplysninger og for den store åbenhed over for den udvikling, der sker. Jeg tror, at vi alle sammen er enige med regeringen i, at vi må gøre alt, hvad vi kan mod denne forfærdelige krig, og desværre er vi vel også enige med udenrigsministeren i, at hvad vi kan, det er ikke ret meget.

Krigen i Vietnam er det mest brændende udenrigspolitiske problem i dag. Det optager sindene, og det deler vandene. Hvad der sker i Vietnam kan blive afgørende for den verden, vi skal leve i. Det har standset en lykkelig afspænding, der var undervejs mellem øst og vest, og det graver for hver dag, der går, svælget dybere imellem det, vi kalder nord og syd, imellem de fattiges og de riges verden. Når jeg siger, at det deler sindene også herhjemme, er det ikke, fordi jeg tror, at vore følelser er så forskellige, men vi nøler, vi ser ikke det folkeretlige grundlag for det, der sker, og samtidig er det vor allierede, vor stærkeste forbunds-fælle, som kritikken rettes imod, og i meget af den kritik er der hoveren, vrede, skadefryd over for USA, det land, som også vi skylder så meget. Derfor forstår jeg, om man nøler, men jeg kommer selv til et andet resultat, og det er, at des nærmere vi føler os forbundet med Amerika, des mere grund er der til at tale, og det er da også fra USA selv, at den klogeste, mest overvejede, men tit også mest borende kritik kommer. Det kan være ubehageligt, men jeg tror ikke, det er de dårligste venner, der siger én sandheden. Hvad er det for råd, der tæller over for Amerika? Det er ikke råd fra dem, som benytter enhver lejlighed til at hakke på USA. Nej, en forudsætning for, at éns ord kan have virkning, det er, at amerikanerne føler, at de udspringer af et oprigtig bekymret sind.

Vietnam ligger langt herfra, og nogle spørger, om Vietnamproblemet da kommer os ved. Nogle mener, det gør det ikke, og at det er klogere af os at undgå at få noget i klemme. Jeg fristes til at sige, at i den verden, som vi lever i, er der ingenting, overhovedet ingenting, som ikke kommer os ved. For verden er i dag en enhed, faren er én. En verdenskonflikt kunne begynde i Vietnam, den ville ikke standse, før den

også havde nået vor dør. Vietnamkrigen kommer hele menneskeheden ved, og så kommer den os specielt ved, fordi vi er USAs allierede, og endnu mere, fordi USA stadig væk tager os til indtægt.

Det er endnu det stående argument for den amerikanske regering over for dens kritikere: alle vore NATO-partnere støtter os i den krig. Det er en tilsnigelse, for det begrundes i Danmarks tilfælde med vor lille bitte humanitære hjælp til det lidende Vietnam. Fra andet hold kritiseres Danmarks karrige tilbud til Vietnam, ikke om at sende danske sygeplejersker, men om at lade en halv snes vietnamesiske piger komme til Danmark for at blive uddannet til sygeplejersker. Jeg ville selv synes, at det var et karrigt tilbud, hvis det ikke netop var, fordi enhver hjælp til Sydvietnam af den amerikanske regering noteres og proklameres som en støtte til USAs politik. Påstanden om dansk støtte til USAs politik er altså en tilsnigelse, men det er en tilsnigelse, som vi kun kan forhindre ved at sige vor mening utvetydigt og klart.

Jeg er overtydet om, at USA aldrig har ønsket den krig, for hvad er det, der sker? Det er jo det, som Eisenhower i 1954 kaldte den største tragedie, han kunne tænke sig, at USA er blevet hovedpart i en virkelig krig på Asiens fastland. USA er drevet ind i den, skridt for skridt, der er ingen, der har mægtet at sige stop, fordi det var farligt, indenrigspolitisk farligt, og man har ikke indset, at det kun blev sværere og sværere at sige stop for hver måned, der gik.

Man taler om USAs ret til at hjælpe et land mod aggression, og den ret er der vel ikke nogen, som vil benægte, men forudsætningen må da være, at det land ønsker den hjælp, og det er ikke nok, at der er nogen, der kalder sig regering, der beder om hjælp. Endnu i efteråret 1965 talte forsvarsminister McNamara om, at der er et lille mindretal i Sydvietnam, som har en afvigende opfattelse fra Saigonregeringens. Hvis det ikke var så tragisk, ville det være komisk. For hvordan skulle det være muligt? Sydvietnameserne skulle stå på amerikanernes side bortset fra et lille mindretal. Man fristes til at spørge: men hvem er det så amerikanerne slås med i Sydvietnam? Det er ikke Kina. Kina deltager ikke. Det er ikke Nordvietnam, det har nogle beskedne